

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	073 Менеджмент
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	3,5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Чорна Ольга Юріївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

chorna@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-710-5629

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

аудиторія кафедри ПУММ

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Вивчення курсу передбачає систематизацію знань здобувачів щодо: формування системи знань з методології і методики вивчення дисципліни, набуття компетентностей щодо розв'язання складних завдань і проблем у сфері публічного адміністрування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та професійної практики.

Результати навчання:

Знати: предметну сферу та методологічну основу публічного адміністрування; перспективні наукові напрями розвитку публічного адміністрування; технології та процедури формування цілей публічного адміністрування; закони, принципи та механізми публічного адміністрування; засади, механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування; основні засади публічного адміністрування в соціальній та економічній сферах; особливості відповідальності суб'єктів публічного адміністрування та правопорушень у цій сфері.

Вміти: підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації, проекти для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення цілей і завдань та етапів управлінських рішень на основі системного аналізу суспільно – політичного та суспільно; економічного стану розвитку сфери управління, застосовуючи методики визначення певних показників; визначати технологію управління об'єктом публічної сфери, що є раціональною щодо досягнення поставленої мети; визначити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців та вартості; вживати заходи із запровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної та організаційної структури з урахуванням особливостей сучасних управлінських технологій; застосовувати

методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально – економічних змін.

Передумови до початку вивчення: Базові знання щодо загальних економічних процесів на макро- і мікрорівнях; загальне уявлення про економічні, фінансові та облікові питання у розрізі господарюючого суб'єкта; навички у сфері наукових досліджень та прийнятті управлінських рішень.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни «Публічне адміністрування» є оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Публічне адміністрування: поняття та наукові засади. Принципи і закони публічного адміністрування.	денна 2/2 заочна 0,25/0,25	Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюцію. Предметна область теорії публічного адміністрування та його методологічна основа. Взаємозв'язок та співвідношення публічного адміністрування та публічного управління. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфери діяльності та навчальної дисципліни. Взаємозв'язок економічної, соціальної та політичної сфер. Суб'єкти публічного адміністрування. Принципи, закони та системи суб'єктів публічного адміністрування.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер. Громадянське суспільство як суб'єкт публічного адміністрування	денна 2/2 заочна 0,25/0,25	Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Місце й роль партій і виборів у прийнятті політичних рішень. Політичні партії. Публічне адміністрування і держава. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні. Громадянське суспільство як сферу формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічну єдність громадянського суспільства та держави.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Публічне адміністрування та влада. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування	денна 2/2 заочна 0,25/0,25	Феномен влади. Публічна влада та публічне адміністрування. Влада як основний засіб публічного адміністрування. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування. Держава як суб'єкт політичної влади. Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Органи виконавчої влади: поняття, ознаки, особливості правового становища. Види та систему органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України в системі публічного адміністрування. Центральні органи виконавчої влади як суб'єкти публічного адміністрування. Повноваження і форми діяльності місцевих державних адміністрацій.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Міське самоврядування та його роль у публічному адмініструванні	денна 2/2 заочна 0,25/0,25	Національні теорії місцевого самоврядування. Сутність місцевого самоврядування: принципи, система, функції. Організаційно-правові форми місцевого самоврядування в Україні.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
5	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	денна 2/2 заочна 0,25/0,25	Управлінська діяльність. Стадії управлінської діяльності. Вироблення рішення. управлінське рішення: поняття, класифікація, вимоги. Чинники, які визначають якість, результативність і ефективність управлінських рішень. Етапи і стадії процесу підготовки, прийняття і реалізації управлінського рішення.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.
6	Механізми, органи, методи і стиль публічного адміністрування	денна 1/12 заочна 0,5/0,5 денна 4/2 заочна 0,25/0,25	Механізми публічного адміністрування. Цільові механізми публічного адміністрування. Механізм функціонування системи публічного адміністрування. Механізми здійснення процесу публічного адміністрування. Суб'єкт і об'єкт механізму управління. Державно-управлінські відносини. Механізм державного управління: принципи, функції, методи. Технологія публічного адміністрування. Форми, методи та стиль публічного адміністрування. Стиль керівництва.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7	Публічне адміністрування та економіка. Процес планування місцевого економічного розвитку	денна 1/1 заочна 0,25/0,25	Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи. Економіка - як система взаємопов'язаних галузей та комплексів народного господарства. Складові економічної системи України. Основні засади в економічній сфері. Основні форми реалізації державою економічної політики. Основні форми державного планування господарської діяльності. Основні напрями економічної політики. Державна економічна політика: характеристика, мета.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.
8	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері	денна 1/1 заочна 0,25/0	Поняття соціальної сфери та її зміст. Сфера соціальної політики. Основні компоненти соціальної сфери. Принципи, цілі та функції державного управління соціальною сферою. Загальносистемні фактори ефективності державного управління соціальною сферою. Основні види соціальної допомоги держави.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.
9	Результативність та ефективність публічного адміністрування	денна 1/1 заочна 0,25/0	Визначення ефективності та результативності публічного адміністрування. Моделі оцінювання ефективності побічного управління та адміністрування. Світовий досвід. Імплементация прогресивних технологій з світового досвіду в управлінську практику в Україні	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література

Законодавчі і нормативні матеріали:

1. Закон України «Про підприємства в Україні» № 887 від 27.03.91 із змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/887-12#Text>
2. Кодекс України. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-ІУ. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Про адміністративні послуги: Закон України. Документ 5203-VI, : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
6. Про державну службу: Закон України від 15 грудня 2015 року № 889- VIII: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19/page>
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
8. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III: <http://zakon.rada.gov.ua>

Основні підручники та навчальні посібники:

9. Блейклі Е.Д. Планування місцевого економічного розвитку. Теорія і практика. - Львів.:Літопис, 2002.
10. Кайлюк Є.М. Гриненко В.В. Публічне адміністрування. Підручник. Х. ХНАМГ, 2013. – 200 с.
11. Панейко Ю. Теоретичні основи самоврядування. - Львів.:Літопис, 2002
12. Бінгем Р., Гилл Е., Вайт С. Фінансування економічного розвитку. - Львів.:Літопис, 2003
13. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. Публічне адміністрування в Україні : навчальний посібник. Х. : Магістр. 2011. 306 с.
14. Дзюндзюк В.Б. Ефективність діяльності публічних організацій : монографія. Х. : ХарPI УАДУ «Магістр». 2016. 236 с.
15. Дроб'язко А.М. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах публічного адміністрування. Публічне адміністрування : теорія та практика. 2016. № 2 (40).
16. Лаврів Л. А. . Публічне адміністрування : навчально-методичний комплекс з дисципліни. Тернопіль. ТНЕУ.2014. 125 с.
17. Чернов С. І. Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» : посібник. Харк. нац. унт міськ. госп-ва ім.О. М. Бекетова. Х. : ХНУМГ. 2014. 98с.
18. Серьогін С. М. Культура й етика в публічному адмініструванні : наук. розробка. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К.:НАДУ., 2013. 39 с.
19. Стале ендегенне зростання регіонів України в умовах децентралізації: монографія / ред. д.е.н., проф. І. Сторонянська. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України. 2019. 501 с.
20. Патицька Х. Фінансово-економічний потенціал територіальних громад: механізми функціонування та активізації: монографія // ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України». Львів, 2019. 209 с. С. 28-30.
21. Heady F. Public administration. A comparative perspective. -N.V., 2006. - 6th edition.

Інформаційні ресурси.

22. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
23. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
24. Закони України: <https://urist-ua.net/закони/>
25. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.

26. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – С. 170.
27. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 06 квітня 1999 р. №586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст.190.
28. Про засади запобігання і протидії корупції в Україні: Закон України від 07 квітня 2011 року №3206-VI.
29. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle2.snu.edu.ua>

22. Методичне забезпечення

30. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни "Публічне адміністрування" (для студентів спеціальності 073 "Менеджмент") /Укл. О.Ю. Чорна. Сєверодонецьк: вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2021. 21 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	70	
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	40
Індивідуальна робота	-	30
Залік (тест)	30	30
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату, що базується на низці внутрішніх положень СНУ ім. В. Даля та вимогах чинного законодавства.

Під час вивчення курсу здобувачі самостійно виконують навчальні завдання, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), які перевіряються на унікальність за допомогою Internet-джерела (програма Antiplagiarism.net.).

До текстових робіт висуваються вимоги, за якими усі запозичення (ідеї, розробки, твердження, відомості) мають бути оформлені за допомогою актуальних посилань на відповідних авторів.

Обов'язково надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Завдання і заняття:

Під час викладання курсу використовується студентоцентризований підхід у формі проведення практичних/семінарських занять у малих групах, проблемно-орієнтованої структури лекційного матеріалу, що викладається, та групових/індивідуальних консультації (теоретичних та проектних) за курсом.

Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Відвідування аудиторних занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу Строки виконання та задачі завдань визначаються індивідуально кожному слухачеві з урахуванням причин відсутності на заняттях. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

Поведінка в аудиторії:

На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки. В аудиторії мають зберігатися етичні та взаємоввічливі відносини з дотриманням зворотного зв'язку. Слухачі під час занять мають бути зосередженими і не заважати викладачеві проводити заняття; вони не повинні залишати аудиторію без звернення до викладача за дозволом.